La sequera, mig any després

Els protagonistes de l'última crisi de l'aigua lamenten que l'episodi no hagi servit per actualitzar el model de gestió hídric a Catalunya, temen que es repeteixi la situació viscuda a la primavera i que el Ter continuï sent-ne el gran perjudicat

ORIOL MAS

● El conseller de Medi Ambient, Francesc Baltasar, va tancar el 28 de juliol a Girona el cicle de jornades sobre la gestió dels recursos hídrics, organitzat per la Cambra de Comerç. Baltasar va repetir el que havia explicat el director general de l'ACA, Manel Hermàndez, el 18 de març en una de les jornades. Dessalinització, reutilització i estalvi com les grans potes del model de gestió hídric de Catalunya. Entre les dues xerrades hi havia uns sis mesos de diferència, protagonitzats per la psicosi mediàtica, política i social que bona part dels catalans es quedessin sense aigua. Però el discurs es va mostrar invariable. Ha servit d'alguna cosa aquest episodi de sequera? Podem estar tranquils que no en tindrem més? S'ha après dels errors? La resposta a tot plegat és no. O així és com ho veuen tots els que van capitalitzar la veu del territori durant la tempesta de la crisi de l'aigua.

▶ **Les obres a les depuradores de Girona i l'Escala, en marxa.** Les obres que el govern va aprovar a mitjan juliol per reutilitzar l'aigua de les depuradores de Girona i l'Escala avancen a bon ritme. Aquests treballs van començar a principis de maig i consisteixen en la construcció de canonades perquè les comunitats de regants puguin reaprofitar l'aigua. En el cas de Girona –a la foto–, se'n beneficiaran les comunitats de regants de la sèquia Vinyals i Sant Jordi Desvalls, i a l'Escala ho faran els de la presa de Colomers. Aquesta va ser una de les mesures d'emergència previstes per l'ACA durant el període de sequera per dotar d'aigua els pagesos, i es va decidir mantenir-les per poder estalviar aigua als pantans de Sau i Susqueda. / MIQUEL RUIZ

«Tot continua igual»

La mare dels ous continua sent el model de gestió i com resoldre el desequilibri entre la disponibilitat del recurs i la concentració de la població. O sigui, com portar aigua a Barcelona, on més en necessiten i menys en tenen. Segons Francesc Camps, president de la Plataforma del Ter, el problema que ha de superar l'ACA és haver posat tots aquests ous al mateix cistell: la dessalinització. «Sembla que tot continua igual», conclou, una frase que repeteix el gerent del Consorci de la Costa Brava, Manel Serra, però afegint-hi un matís important: «Conceptualment, no ens hem mogut d'allà on érem fa 6 mesos.» Lluís Sala, president de l'Ateneu Juvenil, Cultural i Naturalista de Girona, hi suma el problema de la separació entre les conques internes i la conca de l'Ebre: «Les conques internes són un compte corrent al descobert, que ara ha tapat la pluja.» Aquesta divisió és vital al moment de planificar la gestió, perquè tots coincideixen que les conques internes no poden sobreviure sense la importació d'aigua de fora. Fins i tot ho reconeix l'ACA, que amb la boca petita i a través de diversos dirigents ha insistit en la necessitat d'una gestió unificada a tot el país. «Està molt bé estalviar, reutilitzar, descartar l'Ebre... però com a país, el tema de l'aigua està mal solucionat, i no s'arreglarà en dos o tres anys», diu Narcís Illa, portaveu de les comunitats de regants del Ter.

De fet, una de les conseqüències de la sequera ha sigut la pèrdua d'influència política i credibilitat pública dels arguments entrellaçats entre la Fundació Nova Cultura de l'Aigua i la Plataforma en Defensa de l'Ebre. Han convertit en dogmes uns arguments maximalistes que s'han demostrat completament insuficients en època de sequera. Iniciativa per Catalunya s'ha quedat fora de joc en aquesta crisi, i això ha defenestrat algun dels principals assessors de la conselleria.

El Ter ha entrat en joc

Una conseqüència indirecta de la sequera també ha sigut fer aflorar la problemàtica del Ter, gràcies en bona part a la creació de la Plataforma del Ter. Per Sala, «el Ter ha entrat en la partida, i s'ha assumit que ha de formar part de l'equació de la gestió hídrica». Jordi Aulet, dels regants de la presa de Colomers, reconeix que fins i tot els pagesos són més conscients del problema: «Ara el Ter existeix, però si falta aigua tornarem a estar igual.» Tots, però, coincideixen que falten compromisos concrets i realistes perquè s'aturi la sobreexplotació del riu. Baltasar es va comprometre el 28 de juliol a fer un primer pas retornant 2 m³/s a partir de l'any que ve. Tal com havia dit en una reunió a Celrà el 28 de febrer. Cinc mesos abans.

La Muga continua en excepcionalitat 2

● Els 49 municipis de la conca de la Muga, a l'Alt Empordà, continuen en excepcionalitat 2, i són des de fa mesos els únics de tot Catalunya que es troben en aquest nivell d'alerta. Segons el decret de sequera, i tal com ha corroborat el govern, a gran part de l'Alt Empordà –i en nuclis tan importants com Figueres, Castelló d'Empúries, Roses o Llançà– no es pot utilitzar aigua potable per omplir piscines, regar jardins o rentar cotxes, i s'han disminuït les dotacions per a reg agrícola. Aquesta situació ja fa més d'un any que dura, ja que l'embassament de Boadella es troba en un nivell molt baix i les pluges de finals de primavera van ser molt poc abundants a la zona. Segons les dades d'ahir de l'ACA, el pantà de Boadella té 16,6 hm³, un 27,2% de la seva capacitat. Fa un any estava al 33,2%, mentre que la mitjana dels últims 10 anys se situa prop del 25%; per tant, aquesta precarietat ja fa anys que s'arrossega. És per això que algunes veus aposten, com una de les solucions, per interconnectar la xarxa de la conca de la Muga amb la del Ter, perquè en casos de necessitat i sempre que sigui possible es porti aigua de Girona a Figueres.

Pel que fa a la conca del Ter, l'embassament de Sau té 96,46 hm³, un 58% de la seva capacitat, una xifra gairebé idèntica a la de l'any passat i els últims 10 anys. Pel que fa a Susqueda, té 140 hm³, un 60% del total, mentre que l'any passat estava al 32%.

El Punt. 27/08/08